

Jeskyňářina je o lásce k přírodě a dobré partě

TÝNČANY – V Týnčanském krasu se setkali o posledním víkendu speleologové z celé České republiky. I když jim počasí právě moc nepřálo, náladu si rozhodně zkazit nechtěli. Hlavním pořadatelem bylo občanské sdružení Speleoklub Týnčany.

„Jsme organizovaní v rámci České speleologické společnosti, která zastřešuje amatérské jeskyňáře v celé České republice. V našem klubu je deset členů, z toho asi pět aktivních. Pár je nás místních, ale jeden člen je například ze Sedlčan, další z Prahy a okolí,“ vysvětlil za pořadatele Radim Brom.

Speleoklub Týnčany vznikl v roce 1989 jako nástupce dřívějších skupin zájemců o kras. Od té doby zde mají jeho členové na starosti celý Týnčanský kras. „Vše dokumentujeme, mapujeme, snažíme se najít nové jeskyně a stávající zdokumentovat nebo najít jejich pokračování. Novou jeskyni jsme v poslední době sice neobjevili, ale podařilo se nám o 50 metrů prodloužit Divišovu jeskyni, což je velký úspěch. Možná se to nezdá moc, ale v týnčanských jeskyních, které se měří jen na metry nebo desítky metrů, je to značný pokrok. V současné době je Divišova jeskyně dlouhá 145 metrů. Druhou nejdelší je u nás Velikonoční jeskyně, která je dlouhá 124 metrů a vyniká krásnou krápníkovou výzdobou, ale není veřejnosti přístupná,“ upřesnil Radim Brom.

Víkendová akce byla podle něj poměrně výjimečná. Zdejší klub například umožňuje účastníkům pochodu Krajem kamenů nahlédnout do Divišo-

vy jeskyně a nebrání se ani dalším exkurzím. „Ale současná akce jeskyňářů je mimořádná v tom, že doteď se odehrávala vždy v Českém krasu. Letos je její putovní ročník a příští rok budou pořádat setkání liberečtí jeskyňáři v jejich krasu. Doufáme, že i do budoucna budou setkání putovat po celé republice a že se budeme s kolegy setkávat v různých i malinkatých krasech,“ doplnil Radim Brom.

Práci předvedli speleozáchranáři

Cílem setkání je podle něj hlavně podívat se ke kolegům, kde kopou a jaké to tam mají. Zároveň také lezení do podzemí, výměna zkušeností a informací, společná zábava. Na programu je vždy řada přednášek. „Speleologie je multifunkční disciplína – od sportovní přes dokumentární a fotografické záležitosti. Zahrnuje objevitelskou činnost a obrovské množství odborností – jednou z nich je třeba určování bakterií v podzemí. Další je práce speleozáchranky, která spočívá v záchraně lidí, kteří uvíznou v úzkých místech a podobně. Takto široké spektrum témat nabízejí i přednášky. Každý si tam může najít něco svého,“ upřesnil Radim Brom.

Ukázka činnosti speleozáchranky byla součástí programu. Zapojili se do ní jak dospělí, tak i děti. Mohli vyzkoušet, jaké to je přepravovat se nad propastí po laně. Také bylo k vidění, jak se dá dopravovat těžce zraněný. „Česká speleologická společnost si vytvořila svoji složku Speleologickou záchrannou službu, která má dvě základní stanice – Čechy a

Speleologičtí záchranáři připravili program pro děti i dospělé. Na snímku je příprava na přepravu po laně nad propastí.

Morava a ty se ještě rozdělují na menší v krasových regionech. Speleologičtí záchranáři jsou zároveň součástí českého integrovaného systému, takže v případě potřeby spolupracují třeba s hasiči na vyprošťování zraněných civilistů z jeskyní. Tam je pak důležitá výběrová skupina jeskyňářů, která se v místě dobře vyzná,“ vysvětlil Radim Brom.

Fotit v jeskyních je věda

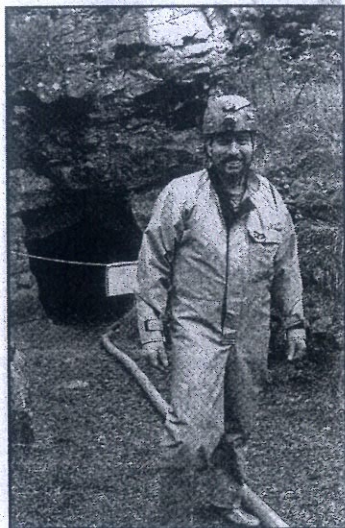
V rámci setkání byla k vidění také výstava 77 fotografií s podzemní tematikou, na které se podílelo 15 autorů. Byly tam jak dokumentární fotografie, tak i vysoce umělecké. Některé byly pořízeny například také až v Indonésii, Švédsku nebo na Slovensku. Každý, kdo jen trochu fotí, ví, že při nedostatku světla se snímek snadno pořídít nedá. „Fotím v podzemí už asi třicet let a od té doby se technika našťásti hodně vyvinula. Dřív to bylo mnohem náročnější, protože až do vyvolání filmu nebylo jasné, jestli bude vůbec nějaký snímek použitelný. Teď se to dá už díky digitálu vidět alespoň orientačně hned na místě. Aby měl snímek správnou atmosféru a aby na něm vyniklo to, co potřebujeme, je třeba mít vždy asi dva až tři samostatné rádiově řízené blesky, které se dají rozmístit v jeskyni mimo foťák. Používáme také zářivky, LED diodová světla, magnéziové pochodně, které vydávají červené světlo, a světla svíček. Těmi jde ale osvětlit jen malé věci. Pokud je třeba zachytit něco v pohybu, bez blesků to nejde,“ vysvětlil jeskyňář a fotograf Ladislav Lahoda z Prahy. Pokud ale někdo potřebuje jen nenáročnou dokumentární fotku, poslouží zde podle něj dobře i klasický

kompaktní digitální foťák. U všech typů této citlivé techniky ale musí jeskyňáři počítat s tím, že si ji musí velmi dobře chránit před poškozením a případně i ztrátou. Navíc v jeskyních bývá i vlhko, které má také na výsledný efekt velký vliv. Tam nezbyvá, než chvíli počkat, až se technika aklimatizuje.

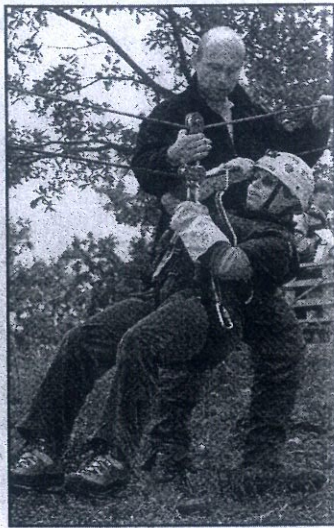
Jeskyňářina je o sounáležitosti

I když je Speleoklub Týnčany už sehraná parta, rozšíření své základny o nové členy se rozhodně nebrání. „Jeskyňářina je náročná a málo vděčná činnost, protože nových jeskyní se objevuje málo. Proto je nás také málo. Ale pokud by si to chtěl někdo vyzkoušet, rádi ho uvítáme v našich řadách. Pro začátek se dá vypůjčit od kolegů i nějaké základní vybavení. Je to ale hlavně o lásce k přírodě, o chuti pracovat nezištně na nějakém společném díle a také především o dobrých vztazích v kolektivu,“ shrnul Radim Brom. V klubu totiž nejsou jen ti, kteří se pouštějí do nejhlubšího podzemí. „Jsou u nás lidé, kteří i přes své onemocnění nebo věk nelezou s námi úplně dozadu do nejhlubších míst, ale připravují nám zázemí. Když vylezete z jeskyně a máte uvařený guláš, tak je to velice příjemné. Uplatní se tu jakýkoliv člověk – od hubených úžinářů přes lidi, co mají rádi techniku a vymýšlejí, jak se dostat dál, přes lidi, kteří mají rádi kytičky, šneky a krasovou krajinu. Jsou tu lidé s různými zálibami a různými profesemi – úředníci, řemeslníci, techničtí pracovníci. Je to celá škála lidí napříč společností,“ uzavřel Radim Brom.

Text a foto Stanislava Koblíhová

Radim Brom ze Speleoklubu Týnčany provází zájemce Divišovou jeskyní.

Zájemci si mohli za asistence speleozáchranářů vyzkoušet jízdu po laně.